

OBSAH

	Strana
PŘEDMLUVA	7
ÚVOD	9
Pojem a rozsah plastické anatomie - Užití plastické anatomie	9
I. KŮŽE	11
Skladba - Barva - Tloušťka - Podkožní vazivo - Tukové polštáře - Kožní rýhy a řasy - Nehty	14
Vlasy a chlupy	14
Vlasové hranice - Účes - Barva vlasů - Jiné vlastnosti vlasů - Vousy - Obočí - Chlupy zvukovodu a nosu, podpaží, pohlavního ústrojí a ostatních míst těla	15
Chlupy zvukovodu a nosu, podpaží, pohlavního ústrojí a ostatních míst těla	16
NÁZVOSLOVÍ ROVIN A SMĚRŮ - SYMETRIE LIDSKÉHO TĚLA	16
II. KOSTRA	19
Kosti - Spojení kostí - Spojení kloubní	19
1. KOSTRA HLAVY	20
a) <i>Mozková část</i> : Kost čelní - Kosti temenní - Kost týlní - Kost klínová a kosti spánkové - Pohlavní rozdíly mozkové části lebky	20
b) <i>Oblíčejeová část</i> : Kosti nosní - Horní čelisti - Kosti lící - Dolní čelist - Kloub dolní čelisti - Očnice - Dutina nosní - Dutina ústní - Zuby - Camperův úhel - Prognathie - Orthognathie	21
2. PÁTEŘ	25
Obratle - Výběžky trnové - Atlas - Čepovec - Kost křížová - Základní tvar páteře (lordosy, kyfosity, skoliosity) - Plastický význam páteře	25
Spojení a pohyblivost páteře (předklon, záklon, úklon, rotace) - Rozměry páteře	27
3. KOSTRA HRUDNÍKU	30
Žebra (kostěná, chrupavčitá část) - Kost hrudní - Rozměry kosti hrudní - Hrudník jako celek - Typický hrudník - Hrudník atletický, asthenický. Hrudníky chorobné - Změny tvarů hrudníku: při práci, změně polohy těla - Pohlavní a věkové rozdíly ve tvaru hrudníku - Hrudník ve smrti	30
4. KOSTRA KONČETIN	34
a) <i>Kostra hrudní končetiny</i> : Klíček - Lopatka - Kost pažní - Kloub ramenní - Pohyby v kloubu ramenním a pohyby pletence plečného Kostra předloktí: Ulna - Radius - Kloub loketní - Pohyby v loketním kloubu - Plastika loketního kloubu - Spojení kostí předloktí	36
Kostra ruky: Kůstky zápěstí - Klouby ruční, druhy a rozsah pohybů v nich - Kůstky zápěstí - Zápěstní kůstka palce - Články prstů - Rýhy dlaňové - Pohyby prstů - Typy ruky	40
b) <i>Kostra pánevní končetiny</i> : Pánev - Pohlavní rozdíly pánve - Pánevní sklon - Kost stehenní - Fysiologický úhel abdukční kolenní - Kloub kyčelní - Pohyby v kloubu kyčelním Kostra bérce: Kost holenní - Kost lýtková - Kolenní kloub - Pohyby v kolenním kloubu - Plastika kolena	44
Kostra nohy: Prsty nohy - Pohyblivost nohy - Typy nohy - Délka končetin	47
Kostra nohy: Prsty nohy - Pohyblivost nohy - Typy nohy - Délka končetin	49

III. SVALSTVO	
Tvary svalu - Skladba - Práce - Synergisté - Antagonisté - Klidové napětí - Povázka - Názvosloví	53
1. SVALY HLAVY	55
a) <i>Zvýkáací svaly</i> : Zevní sval zvýkáací - Sval spánkový	55
b) <i>Svaly obličejové</i> : Obecně	56
α) Svaly okolí oka: Kruhovitý sval očnícový - Sval čelní - Štíhlý sval nosní - Stahovač hlavy obočí - Svrášťovač obočí	57
β) Svaly okolí úst: Kruhovitý sval ústní - Sval lícní - Čtyřhranný sval horního rtu - Čtyřhranný sval dolního rtu - Trojhranný sval ústní - Sval bradový	60
γ) Svaly nosu: Sval nosní	63
δ) Svaly boltce ušního	63
Mimika obličejové: Radost - Láska - Pozornost - Údiv - Strach - Bolest - Smutek - Nelibost a pýcha - Hněv - Pochyby a nerozhodnost	64
PLASTIKA OBLIČEJE	65
1. Oči: Koule oční - Světelné reflexy - Stařecké změny rohovky - Duhovka - Barva očí - Zornice - Sítnice - Barevné vidění	65
Poloha oka v očníci	67
Víčka oční - Rýhy očníchové, víčkové	68
Okraje víček - Vnitřní, zevní koutek oční	69
Štěrba oční - Oko ve spánku a smrti	69
Obočí - Pohlavní rozdíly oka - Svaly oční - Vzájemné postavení očí - Zorný úhel	70
Paralelní postavení očí - Střední postavení očí - Oči silně konvergující	73
2. Zevní nos: Chrupavčitý podklad nosu - Kůže - Tvar (kořene, hřbetu, dírek) - Typy nosu	74
3. Rty: Ohraničení - Změny ve stáří - Štěrba ústní - Horní ret - Dolní ret - Koutky ústní	79
4. Boltce ušního: Chrupavčitý podklad a tvar boltce - Rozměry - Uložení - Defekty boltců	80
2. SVALY A PLASTIKA KRKU	82
Hranice a tvary krku - Jazyka - Hrtan - Žláza štítná - Jamka hrdelní - Zdvíhač hlavy - Podkožní sval krční - Svaly jazyky dolní a horní - Činnost jazykových svalů - Postranní krajina krční	82
3. SVALY A PLASTIKA HRUDNÍKU	89
Velký svaz prsní - Malý sval prsní - Pilovitý sval postranní - Svaly mezižeberní - Druhy dýchání	89
4. SVALY A PLASTIKA BŘICHA	93
Rozdělení - Tvary a typy břicha - Zevní šikmý sval břišní - Vnitřní šikmý sval břišní - Příčný sval břišní - Tříselné vazy - Přímé svaly břišní - Činnost břišních svalů	93
5. ZÁDOVÉ SVALSTVO A PLASTIKA ZAD	98
Rozdělení - Sval trapezový - Široký sval zádový - Sval rhombický - Zdvíhač lopatky - Společný vzpřimovač trupu - Funkce spol. vzpřimovače	98
Svaly šíjové: Společná funce - M. semispinalis capitis (M. splenius capitis)	109
6. SVALY A PLASTIKA KONČETIN	110
Porovnání svalů hrudní a pánevní končetiny	110
a) <i>Svaly a plastika hrudní končetiny</i>	110
Rozdělení: Svaly ramene a lopatky — sval deltový - funkce statická - sval nadhřebenový - sval podhřebenový - malý sval oblý - velký sval oblý	110

Svaly paže — rozdělení - dvojhlavý sval pažní - hluboký sval pažní - sval hákovitý - trojhlavý sval pažní - sval loketní	116
Jáma podpažní	121
Svaly předloktí — rozdělení - pronující sval oblý - ohybač ruky radiální - dlouhý ohybač dlanový - ohybač ruky ulnární - povrchní ohybač prstů - sval vřetenní - dlouhý natahovač ruky radiální - krátký natahovač ruky radiální	122
Pasivní a aktivní insuficience svalů - Supinátor - Společný natahovač prstů - Natahovač ruky ulnární - Dlouhý odtahovač palce	128
Krátký natahovač palce - Dlouhý natahovač palce	130
Svaly vlastní ruky — rozdělení - mezikostní svaly hřbetní - thenar krátký odtahovač palce - krátký ohybač palce - opponující sval palce - přitahovač palce - hypothenar - dlanový sval krátký - odtahovač malíku - opponující sval malíku - krátký ohybač malíku - střed dlaně - ohybači prstů	130
b) Svaly a tvary pánevní končetiny	137
Hranice končetiny - Rozdělení svalů	137
Hýždě — velký sval hýžďový - plastika hýždí - střední sval hýžďový	137
Svaly stehna — rozdělení - napínáč široké povázky stehenní - dlouhý sval stehenní - čtyřhlavý sval stehenní - přitahovač plochý - dlouhý přitahovač - m. pectineus - sval pološlašitý - sval poloblanitý - dvojhlavý sval stehenní - jamka podkolenní	138
Svaly bérce — holenní sval přední - dlouhý natahovač palce - fibulární sval dlouhý - fibulární sval krátký - dvojhlavý sval lýtkový - šikmý sval lýtkový	146
Svaly vlastní nohy — rozdělení - krátký natahovač prstů - Svaly plosky	155

IV. PODKOŽNÍ ŽÍLY 159

Viditelnost - Obecný popis - Změny viditelnosti - Podk. žíly žen a starců	159
Podkožní žíly hlavy (žíly čelní - žíla koutková - žíla obličejová - povrchní žíla spánková - tepna spánková - žíla hrdeční zevní, přední	160
Podkožní žíly trupu (a prstů)	161
Podkožní žíly hrudní končetiny — žíly prstů - hřbetu ruky	162
Okrajová žíla ulnární předloktí a paže	163
Okrajová žíla radiální předloktí a paže	163
Šikmá žíla loketní	163
Podkožní žíly pánevní končetiny — žíly prstů, žilní oblouk hřbetu nohy - okrajová žíla vnitřní, zevní malá žíla růžová - velká žíla růžová	163

V. ZEVNÍ POHLAVNÍ ÚSTROJÍ MUŽE A ŽENY 167

Obecně - Zevní pohlavní ústrojí muže — pahorek stydký - pyj - kůže a předkožka pyje - šourek	167
Zevní pohl. ústrojí ženy — pahorek Venušin - velké stydké pysky - malé stydké pysky	168

VI. TĚLO V KLIDU A POHYBU 171

Obecně — Stoj — Normální stoj - Vojenský stoj - Pohodlný stoj - Stoj na jedné noze - Stoj na špičkách - Zatížení těla břemeny	171
Ležení — Střední postavení kloubů - Ležení na zádech - na břiše a na boku - Poloha mrtvých	175
Sedění — Posazování se - Podpěrná plocha - Činnost svalů za sedu - Sedění na jedné hýždí - v dřepu - klek - vis	176
Chůze — Končetina podpěrná a visící - Rozbor dvojkroku - Pohyby těžiště za chůze - Práce svalů za chůze - Souhyby paží a trupu - chůze ohybová, po špičkách, s nataženou špičkou - chůze do vrchu - Sestup — Běh — Skok	179

	Strana
VII. O PROPORCÍCH LIDSKÉHO TĚLA	183
Proporce s hlediska vědeckého a uměleckého - Kánon - Užití kánonu - Starý kánon egyptský - Kánon řecký - Ondřejův kříž - Kánon Michelangelův - Dürer - Leone Battista Alberti - Ch. Jombert - Zeissing - Carus - Schmidt - Kánon Fritschův - Konstrukce hlavy - Kánon Hayův - Kánon Richerův - Kánon Kollmannův (decimální)	183
Praktické užití decimálního kánonu	193
VIII. ANATOMIE ŽENY	195
Zobrazování ženy v umění - Kůže - Podkožní vazivo - Elastická napětí tkání - Svaly - Kostí - Hlava - Krk - Hrudník - Prsy - Břícho - Pánev - Záda - Rameno	195
Končetiny ženy — Hrudní končetiny - jamka podpažní, paže, předloktí, zápěstí a ruka	207
Pánevní končetiny (stehno, bérce, noha)	208
IX. ANATOMIE RŮSTOVÉHO OBDOBÍ	213
Kůže - Svalstvo - Kostra	213
Držení těla novorozence a na konci 1. roku	214
Proporce dětského věku	214
Období růstu - Tabulka proporcí během růstu	215
Tabulka výšky těla v růstových obdobích	216
Novorozenec - Kojenecký věk	216
Dítě v 1. plnosti	220
Doba 1. vytáhlosti	221
Doba 2. plnosti - Doba 2. vytáhlosti - Doba dospívání	222
X. ANATOMIE STÁŘÍ	227
Stáří — Kůže — Vrásky	227
Ztráta tuku v podkoží a následné změny tvarů těla	228
Barva kůže - Vliv chorobných změn stáří na vzhled těla - Vlasy - Nehty	228
Svaly — Kostí — Výška těla	230
Chrupavky boltce ušního a nosu — Oko a jeho okolí	230
XI. TYPOLOGIE	233
Typy - Stanovení typů	233
Rozdělení Sigaudovo — typ respirační, digestivní, muskulární, cerebrální	233
Rozdělení Kretschmerovo — typ asthenický, atletický, pyknický	235
Rozdělení žen v typy podle Mathesa — typ asthenický, aristokratický, pyknický - infantilní, intersexuální	237
XII. KRÁSA LIDSKÉHO TĚLA S HLEDISKA BIOLOGICKÉHO	239
Harmonie částí lidského těla - Asymetrie těla - Absolutní kráska těla - Činitelé krásy lidského těla s hlediska přírodovědeckého	239
POUŽITÁ LITERATURA	243
OBSAH	245